

ДА ЗАСУЧЕМО РУКАВЕ И СПРОВЕДЕМО РЕФОРМУ

Значај овог признања утолико је већи што долази од једног амбициозног и успешног колектива. Једна тако велика и успешна организација, као што је „Црвена застава“, не само што може својим производним резултатима допринети развоју читавог друштва, већ тим резултатима може да послужи као пример за мобилизацију и напоре другим колективима.

Нашој Републици, па и нашем друштву у целини, сада је неопходна радна и друштвена мобилизација, како бисмо из ове кризне фазе прешли у фазу економске и друштвене стабилности, али и просперитета.

Највећа препрека изласку из кризе у развоју Југославије су конзервативне снаге, пре свега у бирократизованим руководствима. Те снаге настоје да блокирају развој на тај начин што саме не желе да напусте места на којима су дugo, или на којима су неуспешне.

Кадровска обнова о којој се толико говори ових дана не подразумева да из политike појединци треба да одлазе само зато што су дugo у њој, већ та кадровска обнова подразумева да из политike, као и са других одговорних дужности уопште, треба не само сада већ перманентно, да одлазе и они који не доносе резултате, а поготову они који својим радом наносе штету друштву. То су те позитивне промене које наше друштво треба да обезбеди када је реч о такозваним кадровским променама од којих зависи друштвена реформа.

А у овом времену изгледа да се само код нас, у Југославији, одлазак са функције доживљава као одлазак у изгнанство. То говори о ниском степену демократије, а и културе уопште.

Поводом уручивања Повеље са плакетом „2. фебруар“ Завод „Црвена застава“, Крагујевац, фебруар 1989. године.

Са том свешћу, која је настала као комбинација навика касног феудализма и раног социјализма, треба ово време и ова криза да пречисте. Људи у политици једноставно треба да раде свој посао као сваки други, како могу и ако могу. А ако тај рад не доноси резултате, ако они, који су их на политички задатак у своје име послали, процене да тај рад не доноси резултате, треба да активности у којој нису били успешни препусте другима. Много је образованих, стручних, вредних, озбиљних, одговорних и поштених грађана који се могу латити политичког рада са вероватно већим резултатима, него што их ми заједно данас имамо.

Зато једноставно све оне који су свој лични бирократски интерес прогласили за друштвени, за републички, покрајински, национални — треба променити.

Нејединствени и слабо организовани на југословенском нивоу ми не можемо да спроведемо ниједан програм, ма колико да је добар, а истовремено мислим да стварних основа за нејединство нема. Сви грађани Југославије имају неке заједничке интересе.

То је, пре свега, интерес да се живи у миру и слободи, као и интерес да се живи боље у економском, друштвеном и културном погледу. Око тих интереса могу да се окупе сви грађани Југославије, или бар већина, не само зато што су то њихови заједнички интереси већ и зато што су то њихови најважнији интереси.

Ниједан део Југославије нема шансе да ван Југославије живи слободно, достојанствено и добро, као што то може у границама ове земље. Зато, уместо надмудривања, сачекивања и подметања по скупштинама, комитетима и новинама, треба заједно да мобилишемо памет и засучемо рукаве, да изведемо реформу која је неопходна југословенским народима, југословенским грађанима, а нарочито радничкој класи Југославије.

У Србији се неоправдано величина и историја своје Републике носила као терет

Што се Србије тиче, она има разлога да каже пред целом Југославијом да је процес промена, које су потребне читавом нашем друштву, у Србији почeo.

Србија је на прагу уставног конституисања које ће битно променити њен статус у Федерацији, с обзиром да је досад имала ста-

тус републике друге категорије. Извршене су крупне кадровске промене, како у врху Републике, тако и у обе покрајине.

Како сада ствари стоје, оне треба да олакшају даље јединствено ангажовање Србије на политичком и економском преобрађају. Поготову су у Војводини те промене заиста донеле једну потпуно нову, демократску и развојну политику и атмосферу. На Косову су на самом почетку, али сада тим новим људима у партијском руководству треба пружити подршку и помоћ.

Истовремено, као што је јавност ових дана обавештена, Србија је једина република која има пораст индустријске производње у протеклој години. То показује и да политичка мобилизација и политичка активност у протеклој години није омела, већ напротив можда и допринела повећању радних резултата у нашој Републици.

Снажан процес демократизације, не само у Савезу комуниста већ и у читавом политичком и друштвеном животу, карактерише последње месеце. Последица тих демократских процеса је и сагласност која постоји између руководства и грађана у битним питањима даљег развоја републике, односно нужних економских и политичких промена. Та чињеница је узнемирила многе бирократе и бирократске групе изван Србије, на чија врата такође куџају потребе за променама, пред којима многи, за промене надлежни, остају глупи из страха за своју функционерску безбедност. Они оптужују Србију да уноси немир, да жели да дестабилизује постојеће односе и да представља опасност за постојећу политику. И то је делимично тачно. Само што су тај немир, дестабилизација и опасност упућени бирократији, малограђанштини, духу уравнитељовке и учмалости. Тамо где они буду претерани, наступиће демократија, култура, тржиште и мобилизација.

И, најзад, дошло је до великих промена и у свести грађана Србије који су дugo и заиста неоправдано величину и историју своје Републике носили као терет. Србија јесте велика република, поготову овако уједињена, али величина њене територије и бројност становништва заиста никога не угрожавају, заиста не прете као опасност ниједном делу наше земље. Напротив, у мери у којој будемо имали добру економску и политичку ситуацију у Србији, поготову због њене величине, доприносићемо бољим приликама у читавој Југославији. Тада принцип важи и за сваку другу републику, за сваку другу средину у Југославији. Зато данас изгледа жалосно, мада све мање опасно, што малограђани и антијугословени,

у сваком случају људи који не желе добро нашој земљи, трују своје средине у Југославији и изван Југославије, наводном опасношћу од Србије.

Сви знају у овој земљи да од Србије која је одувек била широко отворена и сваком спремна да пружи руку, подршку и помоћ никоме не прети опасност, никоме ко поштује народе и људе. Једино што се променило у Србији је чврста решеност да се не допусти никаква дискриминација, никакво понижење, никакав статус другог реда. Србија ће се тог принципа у свом случају придржавати, одлучно и енергично. Али придржаваће се тог принципа и када су у питању и друге републике и други народи и народности у Југославији.

Уосталом, ми смо се за тај принцип и залагали у свету, у Европи, у међународном радничком покрету. Нема никаквих, ама баш никаквих, разлога за сумњу да ће тај принцип Србија на било који начин довести у питање у својој земљи.

Ми смо за политику не само равноправних већ и братских односа међу народима и народностима. На тој политици постигнуто је јединство и победа у револуцији и народноослободилачкој борби. На тој истој политици треба да буде постигнуто јединство и успех на путу у нову фазу развоја у коју треба да уђемо.